

4. Сообщение Священного Синода Русской Православной церкви: [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.patriarchia.ru/ua/db/text/1500075.html>.

Резюме

В статье уделено внимание истории развития и некоторым характерным чертам внедрения дактилоскопии. В ней отражены теоретические мысли и эмпирические данные, которые касаются проблемы использования биоматематических данных. Автором сделанная попытка проанализировать точку зрения Священного Синода Руской Православной Церкви для выяснения данного вопроса.

Resume

In the article special attention is payed to the history of development and some features of introduction of dactylography. Theoretical ideas and empiric information which touch the problem of the use of biometrical information are reflected in it. By an author the done attempt to analyse the point of view of Sacred Synod of Ruskyo Orthodox Church for finding out of this question.

В.В. Черепушак, канд. юрид. наук, асистент

Національний університет "Львівська політехніка"

ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВІДЕОЗЙОМКИ

Застосування судового відеозапису під час проведення слідчих (розшукових) дій передбачено кримінальним процесуальним кодексом України. Так, згідно із ч. 5 ст. 224 КПК України, під час допиту може застосовуватися відеозапис. В ч. 7 ст. 223 КПК України зазначено, що проведення таких слідчих (розшукових) дій як, пред'явлення особи, трупа чи речі для впізнання, огляду трупа, освідування особи можливе без залучення понятих тільки при застосуванні безперервного відеозапису ходу проведення відповідної слідчої (розшукової) дії [1, с. (КПК)].

За своєю природою носій із відеозаписом відноситься до документів та має доказове значення у кримінальному провадженні.

Відеозапис дає можливість здійснювати фіксацію зображення та звуку, дозволяє записувати об'єкти під час їх руху (при цьому забезпечується максимально точний збіг запису звуків з рухами і поясненнями окремої особи) та дозволяє зафіксувати найважливіші моменти здійснюваних слідчих (розшукових) дій.

Судовий відеозапис являє собою систему видів, методів і прийомів зйомки, які застосовуються при проведенні слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, судових експертиз з метою

розслідування кримінальних правопорушень і надання суду наочного доказового матеріалу [2, с. 87].

Необхідно підкреслити, що специфіка криміналістичного відеозапису, на відміну від звичайної зйомки, полягає в особливостях його завдань і використовуваних методів фіксації, а також “в неприпустимості здійснення зйомки і запису за задалегідь розробленим ігровим сценарієм і шляхом застосування комбінованих і інших методів, що не відповідають принципу об’єктивного відтворення дійсності” [3, с. 103; 4, с. 98–101].

Практичним працівникам органу досудового розслідування добре відома складність і трудомісткість проведення слідчих (розшукових) дій із застосуванням відеозапису.

Як показує практика, слідчі, навіть із немалим досвідом практичної слідчої роботи, досить часто допускаються помилок при проведенні слідчих (розшукових) дій із застосуванням відеозапису. Адже слідчий, усвідомлюючи, що його дії фіксуються на відеоносії і на нього направлений об’єктив відеокамери, виявляє певне хвилювання і тоді відчувається невпевненість слідчого, ним допускаються непослідовність, повторення, паузи тощо. Тому, перед проведенням слідчої (розшукової) дії, слідчому необхідно на чернетці підготувати текст вступної частини та запитання, які потрібно поставити особі, з якою проводиться слідча (розшукова) дія із застосуванням відеозапису, що й допоможе одразу ж увійти в необхідний ритм роботи.

Застосування відеозапису не може створювати слідчому додаткових перешкод, а навпаки, має гарантувати точну фіксацію результатів проведеної дії, її законність і дотримання прав та свобод особи, з якою проводиться така дія. У деяких слідчих увійшло в практику застосування відеозапису під час проведення слідчих (розшукових) дій при досудовому розслідуванні тяжких та особливо тяжких злочинів, навіть на початковому етапі розслідування. Оскільки, злочинці, яким інкримінуються тяжкі та особливо тяжкі злочини, на подальшому етапі досудового розслідування, протидіючи доказуванню, не рідко змінюють раніше дані показання, мотивуючи тим, що під час проведення слідчих (розшукових) дій, відносно них застосовувались протиправні методи з боку працівників міліції чи слідчого. Проведений відеозапис під час слідчих (розшукових) дій, дає можливість зафіксувати показання, дії і рухи, поведінку і настрій особи, з якою проводяться такі дії, а також вплив на неї слідчого чи оперативних працівників, які залучаються до проведення слідчих (розшукових) дій. Застосування відеозапису на

досудовому розслідуванні забезпечує точну й послідовну фіксацію дій усіх учасників слідчої (розшукової) дії та ускладнює підозрюваному в подальшому відмовитись від показань, даних ним під час слідчої (розшукової) дії, проведеної із застосуванням відеозапису.

Необхідно відмітити, що законодавцем передбачено норму про можливість невнесення показань до протоколу, якщо допит фіксується за допомогою технічних засобів. Так, в п. 2 ч. 2 ст. 104 КПК України вказано, що коли за допомогою технічних засобів фіксується допит, текст показань може не вноситись до відповідного протоколу за умови, що жоден з учасників процесуальної дії не наполягає на цьому. У такому разі у протоколі зазначається, що показання зафіксовані на носії інформації, який додається до нього [1, с. (КПК)].

Проведення відеозапису в розслідуванні кримінальних правопорушень зумовлено наступними чинниками: забезпечує найбільш точну і повну фіксацію тих чи інших подій та об'єктів; дозволяє фіксувати об'єкти не тільки в статиці, а й у динаміці; дозволяє одночасно фіксувати звук і зображення на відео носії та візуально контролювати якість запису; дає можливість сформулювати адекватне уявлення про зафіксовані на відео носії події та об'єкти; заповнює прогалини, допущені слідчим в описивій частині відповідного протоколу.

Підводячи підсумок, необхідно підкреслити, що відеозапис є найбільш ефективним засобом фіксації при проведенні слідчих (розшукових) дій. Результати застосування криміналістичної відеозйомки можуть бути використані як докази в процесі досудового розслідування та судового розгляду кримінального провадження.

Станом на сьогодні, в органах досудового розслідування існують суттєві проблеми щодо застосування відеозапису під час проведення слідчих (розшукових) дій через відсутність чітко розроблених методико-криміналістичних рекомендацій проведення відеозапису. У зв'язку з тим, із різних причин, існують непоодинокі випадки визнання судом результатів застосування криміналістичної відеозйомки недопустимими. Тому висвітлена тематика потребує подальшого наукового дослідження.

Список використаної літератури

1. КПК України.
2. Шепітько В.Ю. Криміналістика /В.Ю. Шепітько/ Підручник — Київ: НЮАУ ім. Я. Мудрого — 2001. — С. 87.
3. Яблоков Н.П. Криминалистика /Н.П. Яблоков/ М.: [б. в.] — 2000. С. 103.
4. Криминалистика: учеб. для вузов /А.Ф. Вольнський, Т.В. Аверьянова, И.Л. Александрова и др.; под ред. А.Ф. Вольнского. — М.: [б. и.] — 1999. С. 98-101.